

rættindabrotum. Í hesum landinum, sum enn stríðist við at leggja raskuskilnaðartíð sína afturum seg, eru meir enn 60 prosent av fongslaða fólkinum úr ymskum minnilutabólkum. Millum ungar svartar menn er nærum tríðhvør annaðhvørt í fongslu ella royndarleyslatin.

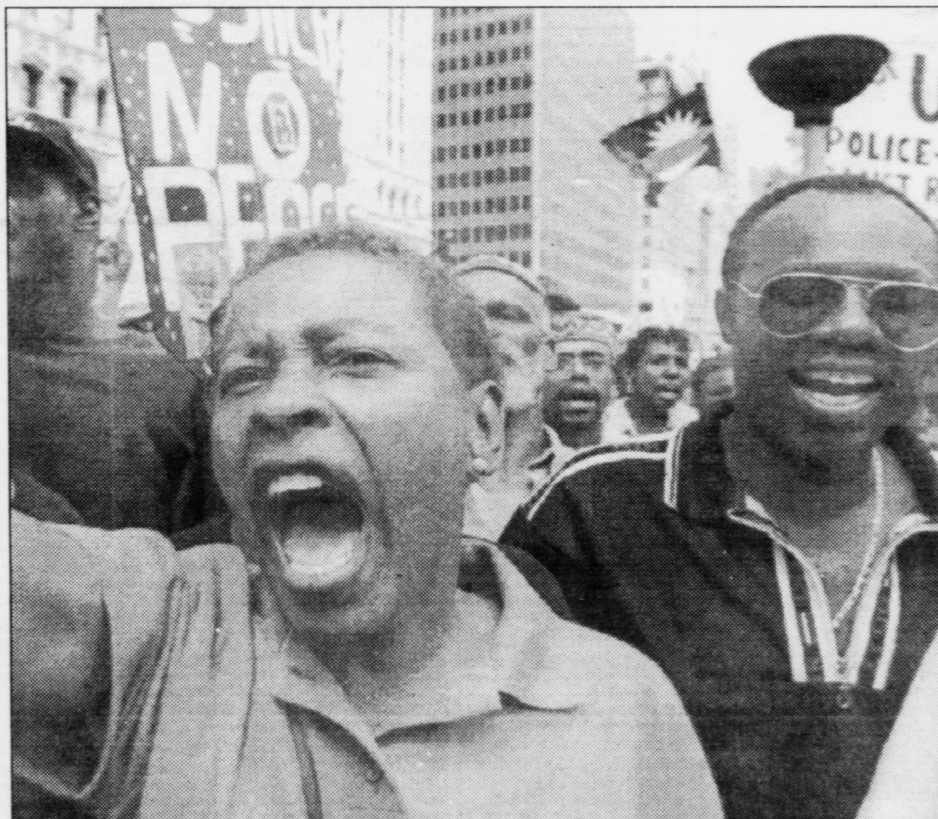
3. Deyðarevsingin - ein tilvildarlígg, órættvís og rasistisk revsing: Í dag er deydarevsing eitt politiskt amboð í USA, og hon verður brúkt á ein rasistisk mál. Tá hugt verður, at hvør verður raktur av harðligum brotsverkum, er lutfallið millum svart og hvítt nokurlunda líka, men hóast heita, eru 82 prosent av teimum, sum hava verið avrættaði síðani 1977, dómð fyrri at hava dripið eitt hvítt fólk.

Beint ímóti altjóða reglum avrættar USA framvegis menningartarna og ung undir 18 ár. Harumframt er ikki nóg góð lögfróðislig hjálp at fáa, tá avrætingarnar eru uppá tæð mesta.

Flestu statirnir í USA eru nú farnir at avrættað við at sprayta eitur í fangan, tí hetta skal verða meira menniskjansligt enn aðrir hættir. Men tað ber ikki til at fmynda sær, hvussu ræðulig ein deydarevsing er, líkamikið hyssu hon verður framd. Í fleiri førum hava fangar bíða leingi, eftir at lækarnir skuldu finna eina æðr at spræna eitri í, og í øðrum førum hava fangar ligið við spraytini í sær og bíða eftir úrskurðinum av síðstu dómskæruni.

4. Fongsling av flóttafólki: Eitt vaksandi tal av flóttafólki, sum er komið til USA, endar handan rimarnar. Flóttafólkini hava ikki gjørt nakað lógarbrot, men hóast hetta verða tey ofta sett í fongslu saman við lógbrótarum.

Undir hesum umstøðum verður munur ikki gjørdur á flóttafólki og øðrum fangum: Tey eru ofta undir ómenniskjansligum umstøðum, verða kropskannað, leinkjaði og bæði munnliga og kropsliga illa viðfarnir. Í mongum førum verður forða fyrri, at tey fáa samband við sakførara sína, týðara ella flóttafólkalagsskapir. Sannlíkið fyrri at verða sett í fongslu er størri hjá kvinnum enn hjá monnum, og sum er, er stórvur á hóskaði umstøðum hjá børnum at búleikast í. Sambært altjóða reglum, skulu børn verða hjá foreldrum sínum, og tey mugu ongantíð verða sett í fongslu.

5. Væntandi vilji til at halda altjóða reglur: Í fleiri førum megnar amerikansk lóg ikki at liva upp til tey lægstu krøvini, sum altjóða sáttmálar áseta, og týðningarmikil altjóða rættindi og ásetingar eru ikki altíð at finna aftur í amerikanskari lóg. Eitt dømi um hetta

er bannið móti at avrættað fólk yngri enn 18 ár. Tað er eisini komið fyrri, at fólk, hvørs rættindi hava verið brotin, ikki hava fingið loyvi at venda sær til altjóða stovnar, sum verja hesi rættindi.

Amnesty International fer at biðja myndugleikarnar

í USA steðga tí úrvæljandi háttinum, sum í dag verður nýttur. Amnesty fer eisini at biðja myndugleikarnar syrgja fyrri, at samsvor verður millum amerikansk lógir og altjóða sáttmálar.

Amnesty fer serliga at leggja dent á, at USA

skrivar undir teir partarnar av altjóða mannrættindasáttmálunum, sum landið higartil hevur tikið fyrivarni fyrri. Her verður serliga hugsað um the Convention on the Eradication of all Forms of Discrimination against Women, the UN Convention on the Rights of the

Child, the American Convention on Human Rights, the International Covenant on Civil and Political Rights og the Convention Against Torture.

“Hvussu kann eitt land, sum ikki sjálvt hevur skrivað undir allar mannrættindasáttmálar, sum t.d. verja rættindini hjá kvinnum og børnum, seta sær sum mál, at vera ein fyrmynd í altjóða samfelagnum?” spyr Sané.

“Hvussu skal altjóða samfelagið kunna senda eini greið boð út um, at hóvdráp og onnur brotsverk ímóti mannrættini ikki verða told, tá heimsins valdmiklasta land mótmælir stovnssetingini av einum óheftum og virknum Altjóða Rætti móti Brotsverkum?”

At Amnesty International við átaki sínum roynir at fáa virðingina fyrri mannrættindunum í USA á eitt hægri støði, skal eisini siggjast í ljósinum av, at henda virðingin fer at siggjast aftur um allan heim. So leingi USA ikki heima hjá sær sjálvum livir upp til mannrættindini, sum altjóða sáttmálar áseta, kunnu vit ikki rokna við, at amerikanskir myndugleikar duga at siggja virðið í at standa saman um at verja mannrættindini í øðrum londum.

“Frá í dag fara meiri enn ein millión limir í Amnesty International um allan heim at biðja myndugleikarnar í USA endurnýggja lyfti sítt um at lata mannrættindini verða kjarnuberið í bæði innviðis- og uttanviðispolitikkinum,” endar Pierre Sané.

Um tygum vilja vita meira um átakið hjá Amnesty International, Rights for All, ber til at venda sær til skrivstovu felagsins á Tinghúsvægi 18, 4. hædd. Skrivstovan er opin mánadag, mikudag og friggjadag frá klokkan 13 til 17. Telefunnummarið er 315816, telefex 316816 og e-mail adressan er Amnesty@olivant.fo. Heimasiðan hjá átakinum er <http://www.rightsforall-usa.org>.